

Χρηματοπιστωτικό Σύστημα Οι Αρχαίοι Έλληνες και η Οικονομία

(σε ασύνδετο σχήμα)

Γράφει ο
Βύρων Τομάζος
Μηχανολόγος,
Απόφοιτος Πολυτεχνείου
Μονάχου
e-mail: btomazos@gmail.com

Σε προηγούμενο άρθρο μου έγραφα για την δραχμή, τον πληθωρισμό και την άνιση κατανομή πλούτου.

Το τρίτο με απασχόλησε πολύ μιας και τα πρώτα δύο είναι πιο χειροπιαστά. Έψαξα διάφορα άρθρα και μελέτησα λίγο το θέμα.

Βρήκα ένα ενδιαφέρον άρθρο στην εφημερίδα Shipping & Finance του Stephen Merrill.

Σε αυτό το άρθρο ο Stephen Merrill συγκρίνει την Σιγκαπούρη με

την παλιά Αθήνα. Η Σιγκαπούρη υποστηρίζει ότι είναι κληρονόμος της παλιάς Αθήνας, της πρώτης ελεύθερης πόλης και την δημιουργό του νομισματικού ασημιού.

Ψάχνοντας στο διαδίκτυο ανακάλυψα ότι πολλοί έχουν ασχοληθεί με το παραπάνω θέμα και έχουν εμπλουτίσει το διαδίκτυο με πολλές πληροφορίες, μα είναι απίστευτο, δεν υπάρχει τίποτα που να μην έχει τις ρίζες του από τους Αρχαίους ημών προγόνους, από εκεί ως δάνειος πήρα πολλές πληροφορίες και κυρίως απο τον γνωστό οικονομολόγο κ. **Νικόλαο Φίλιππα** με βιβλιογραφία από πολλούς γνωστούς συγγραφείς ένας εκ των οποίων είναι και ο Βουλευτής Υπουργός, **Πέτρος Δούκας**.

Η ενασχόληση των αρχαίων Ελλήνων με τα οικονομικά θέματα παρουσιάζεται κατά την διάρκεια της κλασικής περιόδου με τις πρωτοποριακές οικονομικές ιδέες του Ξενοφώντα (430 - 355 π.Χ.), του Πλάτωνα (427 - 347 π.Χ.) και του Αριστοτέλη (384 - 322 π.Χ.)

Πρώτος ο Ξενοφώντας έγραψε σύγγραμμα με τίτλο «τα οικονομικά», ο Αριστοτέλης αναφέρεται στο χρήμα υιοθετώντας την αρχή ότι ένα αγαθό έχει ρόλο χρήματος λόγω γενικής αποδοχής ως μέσο συναλλαγών οι οποίες επιβεβαιώνονται με την έκδοση νομισμάτων από τις κρατικές αρχές, όχι λόγω της πραγματικής αξίας, αλλά και ο Πλάτωνας υποστήριζε ότι **η πραγματική αξία του χρήματος είναι ανεξάρτητη της αγοραστικής του αξίας**.

Οι Αθηναίοι εισήγαγαν ένα φορολογικό σύστημα, δίνοντας παράλληλα και κοινωνικά κίνητρα για την εθελοντική ανάληψη υψηλότερης συμμετοχής στις **δαπάνες από τους πλούσιους**.

Οι Αθηναίοι επίσης φαίνεται να ήταν αυτοί που έθεσαν τις βάσεις για την αντιμετώπιση και μείωση των οικονομικών ανισοτήτων, το θέμα είναι ότι το είχαν επισημάνει, όπως όλα σχεδόν...

Η ύπαρξη τραπεζών στην Αθήνα εντοπίζεται τον 6ο αιώνα π.Χ. η ύπαρξη διάφορων νομισμάτων έκανε επιτακτική την ανάγκη αργυραμοιβών τους οποίους αντικατέστησαν οι τράπεζες, οι οποίες έπαιρναν καταθέσεις, έδιναν δάνεια, διαχειρίζονταν περιουσίες, έδιναν εντολές πληρωμών προς τρίτους και έτσι έθεσαν τις βάσεις του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Ακόμη και οι **ρίζες των παραγώγων** εντοπίζονται στην εποχή του Θαλή του Μιλήσιου (624-546 π.Χ.), χρησιμοποιώντας τις γνώσεις από την Αστρολογία για τις προβλέψεις των σοδειών στα

ελαιόδεντρα, έδινε προκαταβολή στα ελαιωτριβεία Χίου και Μιλήτου, στην συνέχεια πουλούσε αυτά τα δικαιώματα αγοράς σε τρίτους, συνήθως σε καλύτερες τιμές και έβγαζε σημαντικά κέρδη - **στην ουσία πουλούσε κάτι άυλο**.

Η Αθήνα ήταν από τις πρώτες Ελληνικές πόλεις που έκοψε νομίσματα τα οποία ήταν ασημένια και είχαν αντίκρισμα.

Από την εποχή των Ρωμαίων έως τον 18ο αιώνα τα οικονομικά στην Ευρώπη τα διαχειρίζονταν οι Μονάρχες, οι ευγενείς, οι μικρότεροι άρχοντες και η Καθολική εκκλησία και για αυτόν τον λόγο δεν υπήρχε καμία οικονομική ανάπτυξη.

Κατά την περίοδο της Διαφωτισμού με επικεφαλής τους συγγραφείς τον Adam Smith, τον John Locke και τον Edmund Burke τα γνία τα πήραν κυρίως οι Γάλλοι και οι Άγγλοι και πέραν αυτών οι ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Για την βιομηχανική παραγωγή δίνονταν κίνητρα και για νέες ανακαλύψεις και η ανάληψη κινδύνων έγινε η κινητήρια δύναμη για τις οικονομικές αποφάσεις, οι οποίες δεν εξαρτάντο πλέον από την ιδιοτροπία των αρχόντων ή των ιπποτών και έτσι φθάσαμε στο σημερινό "στυγνό" καπιταλιστικό σύστημα, το οποίο έχει έμβλημα το κέρδος, η «αριστεροκλίνοσα» ιδεολογία το ονομάζει αδυσώπητο, αυτό το έχουμε θίξει και παλιά. Το "αδυσώπητο" κέρδος όμως χόρτασε σε 30 χρόνια 350εκ. κινέζους και εμείς από ξυπόλυτοι μετά την κατοχή, χωρίς φαγητό, ρούχα και παπούτσια, μας έφτασε να φοράμε μόνο μάρκες και να αφήνουμε τα μισά φαγητά στην ταβέρνα! Τελικά τίποτα δεν είναι άσπρο μαύρο στην οικονομία.

Η Ευρώπη ξαφνικά έγινε ένα μεγαθήριο οικονομίας και ανάπτυξης μετά από τόσα χρόνια στασιμότητας.

Οι ΗΠΑ αργότερα μπήκαν στον κύκλο και έγιναν το σήμα της επιτυχίας του καπιταλισμού της ελεύθερης αγοράς.

Στον απόηχο αυτής της επανάστασης στην κοινωνία, ο 19ος αιώνας είδε την ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη στην ανθρώπινη ιστορία, όπου όλα τροφοδοτούνται από την οικονομική ελευθερία.

Για πρώτη φορά, **μία μεγάλη ευημερούσα μεσοία τάξη των εργαζομένων άρχισε** να υπάρχει σε πολλές χώρες, δεν είναι πλέον μόνο οι κυβερνώντες που έκαναν "Lording" πάνω από τον αγρότη.

Η ίδια οικονομική ανάπτυξη που έγινε στην Ευρώπη, συντελείται τώρα και στην Ασία, κατά τον 20ο και 21ο αιώνα, για παράδειγμα στη Σιγκαπούρη, που ανέβασε το οικονομικό επίπεδο τρομερά και που ο Merrill ονόμασε "ο κληρονόμος της Αθήνας", σαν την πρώτη ελεύθερη πόλη.

Εκεί θα διαφωνήσω με τον Stephen, γιατί δεν έχει καμία σχέση η μία πόλη με την άλλη. Η Αθήνα είχε μια πραγματική Δημοκρατία (δείτε Υ.Γ. για βουλευτές) ενώ στην Σιγκαπούρη έχουν μια ψηφισμένη ολιγαρχία, εκεί συμβαίνει, αν θυμάμαι καλά τα σχόλια του Αριστοτέλη που λέει ότι η ολιγαρχία είναι επίσης καλό πολίτευμα αν οι κυβερνώντες είναι χρηστοί (αλλά αυτούς που να τους βρει κανείς).

Δυστυχώς η εξουσία διαφθείρει, όμως στη Σιγκαπούρη, από ό,τι έζησα, ο κόσμος ήταν ευχαριστημένος ίσως λοιπόν να είναι μια εξαίρεση χρηστού μακροχρόνια κυβερνόντος.

Τα διάφορα νομίσματα είχαν κάποιο back up κυρίως σε διάφορα πολύτιμα μέταλλα, σε ασημί, χρυσό κλπ έτσι το 1900 θεσπίστηκε από την Αμε-

ρική ότι μόνο μέσο για εξαργύρωση χαρτονομίσματος ήταν ο χρυσός. Το 1946 με το σύστημα Bretton Woods καθορίστηκε στα 35 δολάρια η ουγκιά και αυτό ίσχυε μέχρι το 1971 όπου τότε ο Νίξον το κατήργησε. Τότε ήταν και η πρώτη φορά κατά την οποία τα χαρτονομίσματα αποκόπηκαν από την εξάρτηση-σύνδεση με χρυσό ή άλλα.

Νομίζω ότι από τότε άρχισαν να εκτροχιάζονται τα πράγματα, πήραν σβάρνα τα άυλα προϊόντα, που η κληρονομιά τους βρίσκεται στον Θαλή του Μιλήσιου, να κάνουν πάρτι σε διάφορους συνδυασμούς με πλήθος άυλων παραπροϊόντων τα οποία έφεραν την κρίση του 2008.

Πολλοί πουλούσαν (και ακόμη πουλούν) αέρα εν γνώσει τους, όμως ο αέρας δημιούργησε μια φούσκα που έσκασε. Η εξήγησις των αιτιών είναι πολλαπλές και περίπλοκες, ακόμη όμως έχουμε αρκετό δρόμο για ένα ουσιαστικό έλεγχο αυτών, γίνονται προσπάθειες για να περιοριστούν οι ατασθαλίες και νομίζω ότι έχει έλθει κάποια σχετική τάξη.

Αγαπητοί μου στοχαστές ενός ιδανικού και δικαίου συστήματος, αυτό δεν υπάρχει, είναι μια

ουτοπιστική πλάνη να πιστεύει κανείς στην εξάλειψη των άυλων και του τραπεζικού συστήματος κλπ. Το μόνο που υπάρχει είναι το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, από εκεί αντλούνται όλα τα χρήματα, είναι μια πραγματικότητα όπως και η παγκοσμιοποίηση την οποία όποιος δε την ακολουθεί μένει στο περιθώριο και οργανώνει συστάκια και κουπόνια. Άρα σκοπός μας είναι να γίνουν τέτοιες διαρθρωτικές αλλαγές ούτως ώστε να γίνει το σύστημα πιο δίκαιο.

Υ.Γ. Απαραίτητη προϋπόθεση στην Αθήνα για να εκλεγεί ένας βουλευτής ήταν να καταγραφεί όλη η περιουσία του, οικογενειακή και ιδιωτική, ακόμα και τα σανδάλια που φορούσε.

Εάν κατά την διάρκεια της θητείας του είχε προτείνει να ψηφιστεί νόμος που ήταν αποδεδειγμένα ζημιόγonos για την Αθήνα τότε έπρεπε να πληρώσει την ζημιά από την προσωπική του περιουσία και αν αυτή δεν έφτανε τότε δούλευε σε δημόσια έργα μέχρι να εξοφλήσει όλο το ποσό.

Από την σημερινή κατάσταση θα έλεγα «Χαίρε ύψος δυσανάβατον ανθρωπίνους λογισμούς».